

Конспект лекцій з дисципліни

Лекція 1.

Еміграція періоду 1919 – 1921 рр.

Поняття про діаспору. Загальна характеристика української еміграції ХХ століття. Основні хвилі української еміграції. Шляхи розвитку української літератури в діаспорі. Еміграція як явище в контексті літературного процесу.

Празька еміграційна школа. Діяльність Українського вільного університету (УВУ). Українські літературні угруповання у Варшаві: «Танк» і «Ми». Ю. Дараган як родоначальник Празької поетичної групи. Характеристика збірки поезій «Сагайдак». Образ України в поезії Ю. Дарагана. Поезія Л. Мосендза. Роман «Останній пророк» як роман про історію українського національного руху. Філософське осмислення поезій збірки О. Стефановича «Кінцесвітне». Поетичні збірки Н. Лівницької-Холодної («Вогонь і попіл», «Сім літер»). Лірика О. Лятуринської («Гусла», «Княжа емаль»). Творчість поетки в оцінці Ю. Бойко-Блохина. Культурно-естетична концепція у творчості Юрія Клена. Спроба художньої інтерпретації історичної долі України (поема-епопея «Попіл імперій»). Полеміка з Данте і Котляревським. Традиція «неокласики» у творчості Михайла Ореста. Збірка «Пізнi вруна». Творчість Ю. Липи. Образ утраченої України у творчості Ю. Липи («Світлість», «Суворість», «Вірую»). Прозова спадщина Галини Журби. Поезія Є. Маланюка. Життєвий і творчий шлях Олега Ольжича. Жанрове розмаїття поетичних творів (поема, пісня, епіграма, сатира, портрет, пейзаж, ідилія, поменник та ін.). Тематичні обрії лірики Олега Ольжича (збірки «Рiнь», «Вежі», «Підзамча»). Поетична творчість Олени Теліги. Подвижницький шлях поетеси. Мотиви та образи поезій. Художня своєрідність лірики письменниці. Місце поетичної спадщини О. Теліги в літературному процесі доби.

Рекомендована література:

1. Балачко О.В. Мальва у Вічному місті: стежками українців у світах: Есеї, нариси, зарисовки. – К.: Фенікс, 2006.
2. Літературна діаспора і світовому історико-культурному контексті. – Херсон: ХДУ, 2008.
3. Мишанич О. Повернення. – К.: Обереги, 1993.
4. Немченко Г. Вежі духовності: Посібник з літератури української діаспори. – Херсон: Айлакт, 2000.
5. Поезія «Празької школи»: Навчальний посібник. – Донецьк, 2000.
6. «Празька школа» українських письменників. Лірика. – Львів: «Червона калина», 2004.
7. Скорина Л.В. Література та літературознавство української діаспори. Курс лекцій – Черкаси: Брама-Україна, 2005.
8. Качкан В.А., Качкан О.В. Нев'януха галузка калини: Українські літератори, вчені, громадські діячі в діаспорі. – К., 2011.
9. Слабошпицький М. 25 поетів української діаспори. – К.: Ярославів Вал., 2006.
10. Українська діаспора; літературні постаті, твори, бібліографічні відомості. – Донецьк: СВД, Донецький відділ КТШ, Український культурний центр, 2012.

Лекція 2.

Еміграція періоду 1945 – 1949 рр.

Діяльність Мистецького українського руху (МУРу). Іван Багряний – визначний письменник зарубіжжя. Творчість Івана Багряного в Німеччині та США. Автобіографічні мотиви у творчості митця; тема сталінських репресій. Сюжетно-композиційні особливості роману «Тигролови». Образи, художня специфіка роману. Життєва основа твору «Сад Гетсиманський». Сюжет і композиція роману. Система образів. Мова і стиль твору. Місце романів в історії української літератури. Ю. Косач – член правління МУРу і український письменник. Філософські та ідейні пошуки повоєнного покоління МУРівської доби у повісті Ю. Косача «Еней та життя інших». В. Домонтович-Петров: в діаспорі і поза нею. Інтелектуальна проза В. Домонтовича. Романістика Д. Гуменної. «Діти Чумацького Шляху»: епопея українського селянського побуту. Зображення трагедії ХХ століття у романі Д. Гуменної «Хрещатий Яр».

Література

Іван Багряний

1. Багряний Іван. Антон Біда – герой труда: відповідь людоловам: повість про Ді-пі.- [Мюнхен]: Україна, 1956.
2. Багряний Іван. Вірю!: хрестоматія / упорядник Вадим Усань. – Детройт – Харків: Фондація імені Івана Багряного, 2000.
3. Багряний Іван. Золотий бумеранг: Вірші. Поеми. Роман у віршах. Сатира та інші поезії. -К.: Рада, 1999.
4. Багряний Іван. Вандея / З післямовою Вадима Усаня // Березіль. -1996.-№5-6.- С. 11-21.
5. Багряний Іван. По той бік залізного (не літературного) муру / передмова та підготовка текстів М. Мірошніченко // Слово і час.- 1993.- № 12.- С.88-91.
6. Багряний Іван. Публіцистика: доповіді, статті, памфлети, рефлексії, есе / упорядкував Олексій Коновал, передмова Івана Дзюби. – К.: Смолоскип; Фондація ім. Івана Багряного, 1996.
7. Жулинський М.Г. Іван Багряний // Гроно нездоланих співців: літ. портрети укр. письменників ХХ сторіччя, твори яких увійшли до оновлених програм: навч. посібник.- К., 1997.-С.240-255.
8. Жулинський М.Г. Іван Багряний // Слово і час.-1991.№ 10.-С.7-13.
9. Жулинський М. Слово і доля: навчальний посібник.- К., 2002.- С.511-528.
10. Мірошніченко Микола. Золотий бумеранг // Слово і час.-1993.-№ 12.-С.88-89.
11. Немченко Г.В., Немченко І.В. Вежі духовності: посібник з літератури української діаспори. - Херсон, 2000.- С.186-221.
12. Немченко Іван. “Вийдемо до сонця з темних мурів...” / Огляд поетичного доробку Івана Багряного // Визвольний шлях.-2001.№ 10.-С.93-107; № 11.-С.86-100.
13. Подоляк Борис (Г.Костюк). Поезія, вічність, час // Багряний Іван. Золотий бумеранг: Вірші...-К., 1999.-С.621-638.
14. Скрипка В. На хресному шляху // Березіль.-1992.-№ 5-6.-С.13-14.
15. Солод Юлія Українська література –ХХ (погляд у кінці тисячоліття): навч. пос. за програмою 11 класу.-К., 1991.-С.244-289.
16. Турута Т. Вивчення творчості Івана Багряного в школі.- Тернопіль, 2000.
17. Українське слово: хрестоматія.-К.: Рось, 1994.- Кн.2.
18. Хрестоматія з укр. літ ХХ століття: для учнів 11 класу середньої загальноосвітньої школи / упор. П.Кононенко та ін.- К., 1999.
19. Череватенко Леонід. “Ходи тільки по лінії найбільшого опору і ти пізнаєш світ” // Дніпро. – 1990.- № 12.-С.61-76.
20. Шугай Олександр. Іван Багряний, або через терни Гетсиманського саду: роман-дослідження.-К., 1996.
21. Шугай Олександр. Голгофа Івана Багряного // Багряний Іван. Золотий бумеранг: вірші...- К., 1999.-С. 638-657.

22. Шугай Олександр. Через терни Гетсиманського саду: нове з біографії Івана Багряного // Україна. – 1991.- № 18.- С.30-35.
23. Шугай Олександр. Через терни Гетсиманського саду: штрихи до біографії Івана Багряного // Літературна Україна. – 1990.- 6 вересня.

Лекція 3.

Літературне об'єднання «Слово»

Творчість Т. Осьмачки. Драматична доля співця. Жанрове розмаїття поетичного доробку. Мотиви та образи лірики. Художні особливості поезій. Жанр поеми в творчості митця («Міщани», «Поет»). Повість «Старший боярин», її проблематика та образи, художня своєрідність. Повість «Ротонда душогубців», її викривальний пафос. Автобіографічні елементи у творі. Повість «План до двору», її ідейне спрямування. Творчість Т. Осьмачки в історії українського письменства. Образ Тодося Осьмачки в романі – біографії «Поет із пекла» М. Слабошпицького. Проза У. Самчука. Життєва основа роману «Марія». Жанрові та художньо-композиційні особливості роману. Проблематика твору. «Марія» У. Самчука в контексті літератури про голодомор. Жанрові та сюжетно-композиційні особливості трилогії «Волинь». Проблематика епопеї. Місце «Волині» У. Самчука у літературному контексті доби. Художня специфіка творів В. Барки. Роман «Жовтий князь», його сюжетно-композиційні особливості. Проблематика і образи твору. «Жовтий князь» у літературному контексті доби.

Література

Улас Самчук

1. Безхутрий Ю. Коні Уласа Самчука // Березіль.- 1996.- № 5-6.- С.164-179.
2. Волинські дороги Уласа Самчука.-Рівне,1993.
3. Жив'юк Андрій. Дерманські обереги Уласа Самчука // Слово і час.-1993.-№ 8.- С.81-82.
4. Історія української літератури ХХ століття: У 2 книгах /За ред. В.Дончика.- К.: Либідь, 1993-1995.- Кн.2.-Ч.І.- С.239-244.
5. Кудрявцев Михайло. Голод-33 в художній літературі // Слово і час.-1993.- № 10.- С.68-73.
1. Немченко Г.В., Немченко І.В. Вежі духовності: посібник з літератури української діаспори. - Херсон, 2000.-С.222-247.
6. Немченко І.В. Гігант українського епосу // Самчук У.О. Куди тече та річка (упорядкування, передмова, примітки І.В.Немченка) / Серія «Українська муза»: Т.8. – Харків: Ранок, 2009. – С.3-16.
7. Немченко І.В. Літописець українського простору // Самчук У.О. Вибрані твори (упорядкування, передмова, примітки І.В.Немченка) / Серія «Українська муза»: Т.9. – Харків: Ранок, 2009. – С.3-30.
8. Пінчук С. Улас Самчук // Літ. Україна.-1991.-17 січня; Слово і час.-1995.-№2.-С.11-18.
9. Пінчук С. Улас Самчук і його роман-епопея “Волинь” // Самчук У. Волинь: роман: у 3 частинах.-К.,1993.-С.Т.2.-С.325-333.
10. Пінчук Степан Улас Самчук та його романи про голодомор 33-го // Самчук У. Марія.- К.,1991.-С.171-188.
11. Поліщук Ярослав. Література рідного краю.- Рівне: Азалія,1993.-С.41-47.
12. Садівська Валентина. Народознавчий аспект аналізу Уласа Самчука “Марія” // Дивослово.-1996.-№ 5-6.- С.43-46.
13. Самчук У. Волинь: роман у 3 частинах / упорядник та автор післямови С. Пінчук.- К. : Дніпро,1993.- Тт. 1,2.
14. Самчук У. Марія. Хроніка одного життя: роман / підготовка тексту та післямова С.Пінчука.- К.: Радянський письменник,1991.
15. Самчук У. На білому коні: спомини і враження.- Вінніпег: Волинь,1972.
16. Самчук У. OST: Трилогія. Т.1. Морозів хутір / вступ. ст. М.Жулинського.- Тернопіль: Джура,2005.- 452 с.
17. Славутич Яр. Голодомор в українській літературі на Заході // Меч і перо.-К.,1992.-С.387-412; Слово і час.-1991.-№10.-С.10-18; Твори: у 5 томах.- К.: Дніпро; Едмонтон: Славута,1998.- Т.3.- С.462-483.
18. Улас Самчук: до 90-річчя від дня народження письменника: ювілейний зб.-Рівне,1994.
19. Улас Самчук – видатний український письменник ХХ ст.: мат.уроч.акад., присвяченої творчості митця.- Тернопіль-Кременець, 1994.- 72 с.

20. Фасоля А. Великий вчитель свого народу: вивчення творчості Уласа Самчука в середній школі (7-8 класи, 10-11 класи): посібник для вчителів, учнів, студентів.- Тернопіль,2000.
21. Філь В. Вивчення творчості Уласа Самчука в школі.- Тернопіль: Підручники і посібники, 2002.
22. Хрестоматія з української літератури ХХ століття: Для учнів 11 класу середньої загальноосвітньої школи /Упорядкували Петро Кононенко та ін.-К.: ТОВ “ДДЛ”,1999.- С.391-412.
23. Чернихівський Гаврило. “Народе мій! До тебе я ще верну...” // Друг читача.- 1993.-21 січня.
24. Чернихівський Гаврило. Улас Самчук: сторінки біографії .- Тернопіль, 2005.
25. Шевчук Валерій. Улас Самчук та його Волинська сага // УМЛШ.- 1992.-№ 11-12.- С.30-33.

Література

Тодось Осьмачка

1. Барчан В.В. Творчість Теодосія Осьмачки в контексті стильових та філософських вимірів ХХ ст. / В.В.Барчан. – Ужгород, 2008.
2. Біляїв Володимир. Тодось Осьмачка // Березіль.- 1991.- № 7.- С.119-127.
3. Єфремов С. Історія українського письменства.- К.: Феміна, 1995.
4. Жулинський Микола. Йому судилася доля Данте // Літературна Україна.- 1991.-16 травня.
5. Жулинський М. Приречений на самотність і вигнання // Осьмачка Т. Поезії. - К., 1991.- С.5-18
6. Зборовська Ніла. “Танцююча зірка” Тодося Осьмачки. - К., 1996.
7. Зборовська Н. Тодось Осьмачка // Іроно нездоланих співців: Літературні портрети українських письменників ХХ сторіччя, твори яких увійшли до оновлених шкільних програм: навч. посібник для вчителів та учнів старших класів середньої школи /упорядкував Володимир Кузьменко.- К.: Український письменник,1997.- С.133- 148.
8. Історія української літератури ХХ століття: у 2-х книгах (за ред. В.Г.Дончика.- К.: Либідь,1993-1998.- Кн.І.- С.89-98.
9. Лавріненко Юрій. ...Героїчні почуття вічної правди й краси народу // Дивослово.- 1995.- № 1.- С.4-5.
10. Немченко Г.В., Немченко І.В. Вежі духовності: посібник з літератури української діаспори. - Херсон, 2000.- С.48-77.
11. Одарченко Петро. Спогади про Тодося Осьмачку // Одарченко Петро. Українська література: збірник вибраних статей. – К.: Смолоскип,1995.- С.263-269.
12. Осьмачка Т. Из-під світу: поетичні твори. – Нью-Йорк,1954.
13. Осьмачка Т.С. Поезії /упорядкування та примітки Л.Р.Світайло, передмова М.Г.Жулинського.- К.: Радянський письменник,1991.
14. Осьмачка Т. Ротонда душогубців: оповідання.- /Вінніпег/,1956.
15. Осьмачка Т.С. Старший боярин; План до двору: романи / підготовка текстів, передмова С.Пінчука / Тодось Осьмачка. – К.: Український письменник, 1998.
16. Паламарчук Галина. Материк Тодося Осьмачки повертається в Україну // Слово Просвіти.- 2000.- №6.
17. Петров В. Діячі української культури (1920-1940 рр.) – жертви більшовицького терору / В.Петров.- К.: Воскресіння,1992.
18. Пінчук С. Свідок і оборонець “зірваної з кореня” України // Осьмачка Т. Старший боярин. План до двору: Романи. - К., 1998.- С.3-8.
19. Поліщук Володимир. Хресна дорога самотності й неспокою // Осьмачка Т. Вибрані поезії.- Черкаси: Сіяч,1994.- С.3-12.
20. Поліщук Володимир. “Я знов самотній і проклятий”: поезія Тодося Осьмачки у 8-му класі // УМЛШ.- 1993.- № 9.- С.24-26.
21. Скорська Тамара. “І не було ніде йому спокою” // Україна. - 1991. - №1. - С.17-18.
22. Скорський М. Тодось Осьмачка: життя і творчість.- К., 2000.
23. Слабошпицький М. Тодось Осьмачка.... - К., 1995. - С.3-76.

24. Слабошпицький М. Поет із пекла. - К., 2004.
25. Стефанік Ю. Матеріали до характеристики життя і творчості. Спогад // Українське слово: хрестоматія. - К., 1994. - Кн.2. - С.108-114.
26. Славутич Яр. Голодомор в українській літературі Заходу // Слово і час.-1991. - № 7. - С.10-18; Славутич Яр. Меч і перо. - К., 1992. - С.387-412.
27. Творчість і доля Т. Осьмачки в контексті українського письменства ХХ століття. - Черкаси, 1995.
28. Шерех Юрій. Над Україною дзвони гудуть // Дивослово.- 1995.-№ 1.- С.6-10.

Література

Василь Барка

1. Барка В.: до 90-річчя з дня народження // Укр. культура.- 1998.- № 7.-С.8.
2. Барка В. Душі едемітів.- К.,1994.
3. Барка В. Жовтий князь.- К.: Дніпро,1991.
4. Барка В. Лірник.- К.,1992.
5. Барка В. Рай.- Нью-Йорк,1953.
6. Барка В. Спокутник і ключі землі.- К.,1992.
7. Вірний М. Портрет поета / М.Вірний.- Рівне, 1998.
8. Дроботько Н. Характеристика родини Катранників /за романом В.Барки “Жовтий князь” // Дивослово.- 2000.- № 6.- С.37-39.
9. Жулинський М. Він – із подвижників божих: В.Барці – 90 // Літ. Україна.- 1998.- 20 серпня.
10. Жулинський М. У світлі віри: голодомор в Україні та роман Василя Барки “Жовтий князь” // Барка В. Жовтий князь.- К.: Дніпро,1991.- С.5-22.
11. Забарний О. Роман В.Барки “Жовтий князь”: до проблеми сприйняття старшокласниками образу літературного героя // Дивослово.- 1996.- № 10.- С.30-34.
12. Кейс В. Про «Свідка для сонця шестикрилих»... // Світо-Вид.- 1996.- Ч.4.- С.68-72.
13. Князєв Н. Специфіка мови роману В.Барки “Жовтий князь” // Дивослово.-1998.- № 3.- С.16-18.
14. Ковалів Ю. Василь Барка // Слово і час.- 1992.-№ 2.- С.11-12.
15. Кудрявцев М. Голод-33 в художній літературі // Слово і час.- 1993.-№ 10.- С. 68-73.
16. Кудрявцев М. Холокост-33 в художніх інтерпретаціях // Дивослово.- 1999.- № 2.- С.11-12.
17. Кулинич В. Чотири уроки за творчістю В.Барки // Українська мова та література.- 2000.- № 41.- С.2-5.
18. Лучків С. «Океан» Василя Барки: у пошуках перекладу як творчості // Світо-Вид.- 1996.- Ч.4.- С.68-72.
19. Мовчан Р. “Жовтий князь” Василя Барки // Слово і час.- 1998.- № 12.- С.14-19.
20. Мовчан Р. Український лірник на американській землі // Дивослово.- 1998.- № 7.- С.2-5.
21. Музика Т. Релігійна природа творчого мислення Василя Барки: аксіологічний аспект: на матеріалі роману «Спокутник і ключі землі» // Літературний процес: Методологія. Імена. Тенденції.-К., 2012.- С.125-128.
22. Орлов Я. В.Барка і його роман “Жовтий князь” // Дивослово.- 2000.- № 6.- С.34-37.
23. Піскун О. “Над обмеженою реальністю видимого”: життя і творчість В.Барки // Українська мова і література в школі.- 1999.- № 3.- С.32-36.
24. Салига Т. У космічній гармонії // Дзвін.- 1990.- № 9.- С.135-138.
25. Свєрстюк Є. Поет, філософ, самотник // Слово і час.- 1993.- № 7.- С.5.
26. Славутич Яр. Голодомор в українській літературі Заходу // Слово і час.-1991. - № 7. - С.10-18; Славутич Яр. Меч і перо. - К., 1992. - С.387-412.
27. Турута Т. Вивчення творчості Василя Барки в школі.- Тернопіль, 2004.-48 с.
28. Шуминська Л. Вивчення у школі повісті В.Барки “Жовтий князь” // Рідна школа.- 2000.- № 4.- С.24-27.

Лекція 4.

Нью-Йоркська поетична група

Нью-Йоркська поетична група (Ю.Тарнавський, Б.Рубчак, Б.Бойчук, В.Вовк, Е.Андієвська та ін.). Журнал «Нова поезія» – модернізація змісту і форми. «Нью-Йоркська група поетів» і національна літературна традиція. Сюрреалістична поезія Б. Рубчака. Проблематика українського і європейського модернізму у працях Б.Рубчака. Чорнобильська тема у поезії Ю.Тарнавського (цикл «Дорослі вірші», поема «Урана»). Поезія екзистенціалізму. Олег Зуєвський і група «Світання». Символізм у творчості О. Зуєвського. Поетичні збірки О. Зуєвського «Золоті ворота», «Під знаком Фенікса», «Голуб серед ательє». Творчість І. Качуровського: «В далекій гавані», «Шлях невідомого», «Дім над кручею», «Свобода вічності». Українська поезія в Канаді та роль у її розвитку Яра Славутича. Українська поезія в Європі (Б.Кравців, С.Гординський, Т.Карабович та ін.).

Література

1. Андієвська Е. Хід конем: Поезії. - К., 2004.
2. Андієвська Е. Сонети Андієвська // Кур'єр Кривбасу.- 2003.- № 158.- С.135-146.
3. Андієвська Е. Збірка «Поезії». З ранніх віршів поза збірками // Кур'єр Кривбасу.- 2004.- № 170.- С. 86-95.
4. Андієвська Е. Народження ідола // Кур'єр Кривбасу.- 2004.- № 170.- С. 107-120.
5. Андієвська Е. Риба і розмір // Кур'єр Кривбасу.- 2004.- № 172.- С. 81-121.
6. Андієвська Е. Кути опостінь. Первні // Кур'єр Кривбасу.- 2004.- № 173.- С. 55-109.
7. Андієвська Е. Базар // Кур'єр Кривбасу.- 2004.- № 174.- С. 62-90.
8. Андієвська Е. Пісні без тексту // Кур'єр Кривбасу.- 2004.- № 174.- С. 95-116.
9. Андієвська Е. Герострати: фрагменти з роману // Кур'єр Кривбасу.- 2004.- № 175.- С. 69-118.
10. Андієвська Е. Роман про добру людину: фрагменти з роману // Кур'єр Кривбасу.- 2004.- № 176.- С. 79-143.
11. Андієвська Е. Зі збірки «Наука про землю» // Кур'єр Кривбасу.- 2004.- № 177.- С. 132-166.
12. Андієвська Е. Зі збірки «Каварня» // Кур'єр Кривбасу. – 2004. - № 177.- С. 174-203.
13. Андієвська Е. Із збірки «Подорож» // Кур'єр Кривбасу.- 2004.- № 171.- С. 155-176.
14. Андієвська Е. Із збірки «Тигри» // Кур'єр Кривбасу.- 2004.- № 171.- С. 182-196
15. Андієвська Е. Джалапіта // Кур'єр Кривбасу.- 2004.- № 171.- С. 196-207.
16. Андієвська Е. Герострати: фрагменти з роману // Кур'єр Кривбасу.- 2004.- № 175.- С. 69-118.
17. Барка Василь. Океан: Лірика. - Нью-Йорк, 1979.
18. Барка Василь. Земля садівничих: есеї //Сучасність.-1977.-Ч.111.-190 с
19. Бойчук Б. Емма Андієвська // Кур'єр Кривбасу.- 2004.- № 174.- С. 117-123.
20. Вовк В. Напис на скарабею. – Львів: БаК, 2007.
21. Вовк В. Коляда на Щедрий Вечір. – Львів: БаК, 2007.
22. Вовк В. Тотем скальних соколів. – Львів: БаК, 2010.
23. Волиняк П. Про хитромудрого критика і новоявлену преподобницю // Кур'єр Кривбасу.- 2004.- № 172.- С. 130-141.
24. Д. Гусар Струк. Як читати поезії Емми Андієвської // Кур'єр Кривбасу.- 2004.- № 177.- С. 167-173.
25. Даниленко В. Лісоруб у пустелі: Письменник і літературний процес - К., 2008.
26. Державин В. Поезія Емми Андієвської // Кур'єр Кривбасу.- 2004.- № 170.- С. 96-107.
27. Державин В. Література і літературознавство: вибр. теоретичні та літ.-крит. праці. Івано-Франківськ, 2005.
28. Дивоовид: Антологія української поезії ХХ століття.- Тернопіль, 2007.
29. Жінка як текст: Емма Андієвська, Соломія Павличко, Оксана Забужко: фрагменти творчості і контексти /упор. Л.Таран.- К., 2002.- С 11-52.
30. Історія української літератури ХХ століття: У 2 кн. – К., 1994.- Кн. 2.- Ч.2.- С. 108-117 [Ігор Качуровський], 252-259 [Юрій Косач], 322-329 [Ігор Костецький].
31. Історія української літератури ХХ століття: У 2 кн.- Кн. 2: Друга половина ХХ ст.- К., 1998.- С.174-199, 235-243. 250-252.

32. Карабович Т. Вибрані поезії. - Білосток, 2001.
33. Корогодський Р. Химерна дружба з «Головою земної кулі»// Кур'єр Кривбасу.- 2004.- № 174.- С. 57-61.
34. Костецький І. Тобі належить цілий світ: вибр. твори. – К., 2005.
35. Лавріненко Ю. Дві течії в поезії Емми Андієвської //Кур'єр Кривбасу.- 2004.- № 173.- С. 113-116.
36. Левченко З. Рецензія... через 9 місяців // Кур'єр Кривбасу.- 2004.- № 178.- С. 170-172.
37. Лятуринська О. З «Родовідної» // Кур'єр Кривбасу.- 2004.- № 172.- С. 141-152.
38. Митрович К. Поезія Емми Андієвської: міт і містика //Кур'єр Кривбасу.- 2004.- № 174.- С. 91-94.
39. Назаренко Т. Правди потужний спалах: Поетична творчість Яра Славутича. - Львів, 1996.
40. Незнайома: Антологія української «жіночої» прози та есеїстики другої пол. ХХ – поч. ХХІ ст. – Львів, 2005.- С. 36-55.
41. Немченко Г. Вежі духовності: пос. з літератури української діаспори. - Херсон, 2000.
42. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі. Розділи У, УІ // Павличко С. Теорія літератури. - К., 2002.- С. 277-426.
43. Павличко С. Творчість Олега Зуєвського, або Анатомія українського сюрреалізму //Павличко С. Теорія літератури.- К., 2002.- С. 473-482.
44. Павличко С. Ігор Костецький // Павличко С. Теорія літератури. - К., 2002.- С. 497-504.
45. Півстоліття напівтиші: антологія поезії Нью-Йоркської групи.- К., 2005.
46. Розмова з Еммою Андієвською // Кур'єр Кривбасу.- 2004.- № 173.- С.110-112.
47. Рубчак Б.Т. Поезія звільненої особистості // Кур'єр Кривбасу.- 2004.- № 170.- С. 121-125.
48. Райс Е. Поезія Емми Андієвської // Кур'єр Кривбасу.- 2004.- № 172.- С. 121-130.
49. Скорина Л. Література та літературознавство української діаспори: курс лекцій - 2 вид. - Черкаси, 2005.
50. Скорина Л.Звитяга слова, роздумів і діла: Поезія Яра Славутича. - Черкаси, 2007.
51. Слабошпицький М. 25 поетів української діаспори. – К., 2006.
52. Смольницька О. «Тотем скальних соколів» Віри Вовк як приклад українського магічного реалізму // Слово і Час. – 2010. – № 12. – С. 105 – 109.
53. Стех М.Р. «Іншим обличчям в потойбік...» - поезія і проза Емми Андієвської// Кур'єр Кривбасу. - 2004.- № 170.- С. 77-85.
54. Стех М.Р. «Іншим обличчям в потойбік...»// Кур'єр Кривбасу.- 2004.- № 171.- С. 146-154.
55. Стех М.Р. «Іншим обличчям в потойбік...» - поезія і проза Емми Андієвської // Кур'єр Кривбасу. - 2004. - № 172.- С. 79-81.
56. Стех М.Р. Емма Андієвська: «Іншим обличчям в потойбік...» / М.Р.Стех // Кур'єр Кривбасу.- 2004.- № 175.- С. 61-68.
57. Сучасна українська література кінця ХХ ст. – початку ХХІ ст. – К., 2006.
58. Українське слово: Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ ст.: у 4 кн. - К., 1994-1995.- Т.3-4.
59. Фізер І. Нагорода ФОТА Еммі Андієвській // Кур'єр Кривбасу.- 2004.- № 178.- С. 178-182.
60. Шевельов Ю. Слово про лавреатів 1983 року: уривок // Кур'єр Кривбасу. - 2004. - № 178.- С. 173-178.
61. Шерех Юрій. Друга черга: Література. Театр. Ідеології // Сучасність.- Ч.130.- 1978.- 392 с.
62. Шерех Юрій. Диптих про книжки з подвійним дном // Кур'єр Кривбасу. - 2004. - № 171. - С. 177- 182.

Лекція 5.

Тематичний і жанровий діапазон художньої прози української діаспори 2-ої пол. ХХ ст. Література діаспори останніх десятиліть у зв'язках з материковим письменством. Яскраві представники української діаспори в прозових і драматичних жанрах. Творчість Б. Бойчука. Роман «Над сакральним озером». Філософська проза Е. Андіївської. Художня своєрідність «малої» прози Е. Андіївської («Подорожі», «Тигри», «Джалапіта»). Неоміфологізм, сюрреалізм, імпресіонізм у новелах і казках письменниці. Філософська і морально-етична проблематика у романах Е. Андіївської «Герострати», «Роман про добру людину», «Роман про людське призначення», поетика творів. Творчий здобуток Віри Вовк. Медитативно-ліричний характер прозових творів Віри Вовк (збірки «Легенди», «Казки», «мозаїчні» книги «Духи й дєрвіші», «Вітражі», «Святий гай»). Складність їх жанрового визначення. «Чоловіча» еміграційна проза «третьої хвилі», переважання у ній есеїстики. «Променисті силуети» І. Качуровського, відзначення книги Шевченківською премією 2006 р. Марія Ревакович – дослідниця української літературної діаспори (за книгою «Persona non grata»).

Література

1. Андрусів Стефанія. Комплекс емігрантства: інобуття в культурі // Український літературний провулок. – 2001. – Т.І. – С.98-103.
2. Андрусів Стефанія. Голоси рідної землі: про збірку Ю.Гаврилюка «Голоси з Підляшшя» // Український літературний провулок. – 2001. – Т.І. – С.105-110.
3. Близнята ще зустрінуться: антологія драматургії української діаспори / Упор. і вст. ст. Лариси Залеської Онишкевич.- К.,1997.
4. Бойчук Богдан. Джерела та грані поетичного світу Івана Киризука // Український літературний провулок. – 2001. – Т.І. – С.104-105.
5. Волинський К.П. Яр Славутич: літературний портрет. – К.: Наукова думка, 1994.
6. Запорізький збірник: до 80-річчя Яра Славутича: упорядкував Віктор Чабаненко. – К.: Дніпро; Запоріжжя, 1998.
7. Золотий гомін: українська поезія світу. – К., 1991. – Вип. І; К.,1997. – Вип. 2.
8. Льницький М. Поетичні школи в західноукраїнському літературному процесі 20-30-х років ХХ століття // Записки НТШ. – Т. ССХХІ. – Львів, 1990. – С.156-170.
9. Історія української літератури ХХ ст.: у 2-х книгах / за ред. В.Г.Дончика - К.: Либідь,1993-1995.
10. Карабович Тадей. Апокаліптичні візії поетичного космосу Мілі Лучак: про збірку «Апокаліпсис або ознаки кінця світу» // Український літературний провулок. – 2001. – Т.І. – С.118-120.
11. Карабович Тадей. Деякі аспекти ідентичності українського літературного феномену на Північному Підляшші / Тадей Карабович // Український літературний провулок.- Люблін, 2013.- Т.13.- С.207-224.
12. Карабович Тадей. Поетична замисленість Івана Киризука у збірці «Весна з русалками» // Український літературний провулок.- Люблін, 2005.- Т.5.- С.258-263.
13. Карабович Тадей. Присутність чи відсутність в українській літературі // Український літературний провулок.- Люблін, 2012.- Т.12.- С.226-256.
14. Карабович Тадей. Вибрані поезії. – Білосток, 2001.
15. Карпатська замана: збірник творів українських письменників Чехословаччини.-К.,1990.
16. Кравчук Володимир. Патріотичні мотиви у творчості Яра Славутича: навчальний посібник на допомогу національній школі / Володимир Кравчук. – Тернопіль: Джура, 1998.
17. Легка Оріся. Еротичний роман у віршах Н.Лівицької-Холодної // Дзвін. – 1995. - №12.
18. Лещенко Леся. «...Я отримував безмежну ласку писати вірші» // Карабович Тадей. Вибрані поезії. – Білосток, 2001. – С.15-26.
19. Лівицька-Холодна Н. Поезії старі і нові / Н.Лівицька-Холодна. – Нью-Йорк, 1986.
20. Лірика Яра Славутича: збірник статей / упорядкував Олександр Астаф'єв. – Ніжин: Просвіта, 1996.

21. Міщенко Л. Один мотив – любов до України // Молода Галичина. – 1990. – І вересня; Дзвін. – 2002. - №8. – С.141-144.
22. Назаренко Тетяна. Правди потужний спалах: творчість Яра Славутича. – Львів: Каменяр, 1996.
23. Немченко Г.В., Немченко І.В. Вежі духовності: посібник з літератури української діаспори. - Херсон, 2000.
24. Немченко Г., Немченко І. Вивчення творчості Яра Славутича в школах Херсонщини.- К.-Херсон,2005.
25. Немченко Г., Немченко І. «Любові ненаситної скарби» / До 100-річчя від дня народження Наталі Лівачкої-Холодної // Визвольний шлях. – 2002. - №12. – С.85-97.
26. Немченко І. Із спостережень над текстами Тадея Карабовича // Південний архів. – Херсон, 2003. – Випуск 21. – С.180-186.
27. Немченко І. Контури українського літературного простору в сучасній Польщі // Вісник Таврійської фундації. – Херсон, 2006. – Випуск 2. – С.280-292.
28. Немченко І.В. Ліричні спалахи Івана Златокудра: про книгу «Кольорами нетривожними» (Лігниця, ДОТ, 2009, 120 с.) // Український літературний провулок: Річник.- Люблін (Польща), 2010.- Т.10.- С.161-168.
29. Немченко І. Матеріали до лекції «Поезія Тадея Карабовича» // Печатное слово. – 2003. - №3. – С.42-48.
30. Немченко І. Образ Холмської України в поетичній збірці «Вологість землі» Тадея Карабовича // Південний архів. – Херсон, 2004. – Випуск 27. – С.19-23.
31. Немченко І. Огляд лірики та ліро-епосу Тадея Карабовича // Укр. літ. провулок. – Люблін, 2005. – Т.5. – С.276-286.
32. Немченко І.В. Прикмети ретроспективних візій у поезії Івана Киризука // Південний архів: Філол. науки: зб. наук. праць.- Вип. LX.- Херсон: ХДУ, 2014.- С.76-82.
33. Немченко І.В. “У слові “Русь” своє пізнаєш...” (пафос українськості в поезії Івана Киризука) // Вісник Таврійської фундації (Осередку вивчення української діаспори): Літературно-науковий збірник. Випуск 10. – К.–Херсон: Просвіта, 2015. – С.87-102.
34. Немченко І.В. «Цілую воду світлу...» (Поетичний світ Івана Златокудра) / Іван Немченко // Вісник Таврійської фундації (Осередок вивчення української діаспори).- К.- Херсон: Просвіта, 2010.- Вип.7.- С.141-156.
35. Неуважний Флоріан. У полоні переживань вічності, скороминучості, тобто правдива книга віршів Лапського, звернена до нас / про збірку «Мій почитачу» // Укр. літ. провулок. – 2001. – Т.І. – С.115-117.
36. Неуважний Флоріан. Творче роздвоєння / про українських поетів у Польщі // Прапор. – 1990. - №8. – С.3.
37. Пахаренко В. «Долетить до Дніпра луна...» // Слово і час. – 1992. - №6. – С.20-25.
38. Погребенник Ф. «Прислужитись моїй країні...» // Літ. Україна. – 1992. – 2 липня.
39. Поети Нью-Йоркської групи: антологія.- Харків,2003.
40. Пушак Любомир. Веселки пам'яті на вістрі печального часу / про збірку І.Златокудра «Веселки печалі» // Укр. літ. провулок. – 2001. – Т.І. – С.110-115.
41. Рубчак Б. Серце, надвоє роздерте // Лівичька-Холодна Н. Поезії старі і нові. – Нью-Йорк, 1986. – С.7-57.
42. Скорина Л. «Як же дивно так довго жити без весни та без України...»: До характеристики творчості Наталі Лівичької-Холодної 30-х років // Укр. мова та література. – 1998. - №5.
43. Слабошпицький М. Живий профіль на тлі історії // Літ. Україна. – 2004. – 10 червня.
44. Славутич Яр. Твори: у 5 томах. – К.: Дніпро; Едмонтон: Славута, 1998.
45. Соловей Елеонора. Між мовчанням і словом // Карабович Тадей. Вибрані поезії. – Білосток, 2001. – С.7-14; Укр. літ. провулок. – 2001. – Т.І. – С.120-124.
46. Сологуб Надія. Мовний портрет Яра Славутича. – К.: Дніпро; Вінніпег: УВАН, 1999.
47. Сорока Петро. Поетичний світ Яра Славутича. – Тернопіль: Лілея, 1995.
48. Столярчук Богдан. Не наполохай ранню тишу: Рецензії.- Рівне-Люблін, 2007.- 39 с.

49. Творчість Яра Славутича: статті й рецензії /упорядкував Володимир Жила. – Едмонтон: Видання Ювілейного комітету НТШ, 1978. – Т.1; К.: Дніпро, 1997. – Т.2.
50. Трач Ігор. Драматизм епохи – через призму душі: сучасна українська поезія на європейському континенті поза межами України / кінець 80-х – початок 90-х рр. // Золотий гомін: українська поезія світу. – К., 1997. – Вип.2. – С.470-483.
51. Українське слово: Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ століття: У 4 книгах.-К.: Рось, 1994-1995; К.,2001.
52. Український літературний провулок. – 2001-2016. – Т.1-16.
53. Хрестоматія з української літератури ХХ ст.: для учнів 11 класу середньої загальноосвітньої школи / упор. Петро Кононенко та ін.-К.: ТОВ “ЛДЛ”, 1999.
54. Шерех Ю. Третя сторожа: Література. Мистецтво. Ідеології.- К., 1993.
55. Харківський збірник: до 85-річчя Яра Славутича / Упорядкувала Лариса Селіверстова.- Харків: Регіон-інформ, 2004.
56. Херсонський збірник: до 80-річчя Яра Славутича /упорядкував Анатолій Крат. – К.: Дніпро; Херсон, 1998.
57. Холодний Микола. Золоте перо жар-птиці: п’ятитомник Яра Славутича: есе Микола Холодний. – К.: Дніпро, 1999.
58. Шерех Ю. Без назви // Шерех Ю. Третя сторожа: Література. Мистецтво. Ідеології. – К., 1993. – С.364-408.